

Lovordning paa dette Punkt. Men skulle vi have en ny Lov om Forældelse, bør den ikke lade noget af de tre Hovedpunkter, der ovenhovedet er Tale om, være ude af Forslaget. Det er for det første vigtigt, forekommer det mig, at faa en Forandring af Forældelsesfristen, saa at man kun undtagelsesvis beholder den lange Frist af 20 Aar for forældede Fordringer. Man maa dernæst nødvendigtvis, forekommer det mig, have et andet Udgangspunkt for Fristens Løben end det, man hidtil har haft, idet den nuværende Ordning, som bekendt, har ført til store Vanstigeligheder for Domslovene og har ført til, at der har været stor Fare for, at betydelige og omfattende Rettigheder have kunnet gaa tabt, fordi Kreditor ikke har haft nogen som helst Opfordring til, at gøre Rettigheder gældende i 20 Aar, og mange ikke vide, hvor mange Fordringer, der virkelig paa denne Konto ere blevne forspildte. Naar en Fordring først er bleven gammel, har Kreditor nemlig i Reglen ikke fundet sig foranlediget til at rejse Spørgsmaal derom. Naar Højesteret i enkelte Tilfælde er kommet ud over denne Vanstigelighed, har Grunden dertil været et særligt Moment, som i Almindelighed itt vil gentage sig. Endelig bør der formentlig heller ikke mangle ny Bestemmelser om Maaden, hvorpaa Udflydelsen sker. Det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. S. Larsen) anførte som Hovedgrund mod at forlange et gennemført retsligt Paaskrav, at det vilde medføre Beskostninger, navnlig Sagførerudgifter. Dette turde i Virkeligheden være et stort Spørgsmaal. Det turde være, at den nuværende Tingenes Tilstand maaste i langt højere Grad gav Anledning til Procesudgifter. Naar enhver Paaskrav kan afsendes, vil der nemlig ofte kunne blive Spørgsmaal om, hvorvidt der kan siges at foreligge Paaskrav; og det kan saa give Anledning til Processer, hvis nemlig Kreditor gør gældende, at han har stillet Paaskrav, og Debitor benægter enten det Faktum, paa hvilket Kreditor støtter sig, eller benægter Beviset derfor. Den nuværende Ordning kan altsaa meget let føre til en hel Del Processer og har maaste ogsaa gjort det, hvad de ny Regler ikke ville. Jeg tror ikke, at den Omstændighed, at der fordres retslig Paaskrav, hyppig vil medføre Udgifter for de paagældende Kreditorer. Naar Forholdet nemlig er det, at Beløbet skyldes, vil Debitor i de allerfleste Tilfælde være glad ved at kunne slippe, uden at faa Proces med det Resultat, at han kommer til at betale, og faar ny Genstand mod at give skriftlig Erkendelse af

sin Gæld. Det vil Debitor ordentligvis kun undslaa sig for i de Tilfælde, hvor han enten benægter, at han skylder, eller paastaar, at Gælden er afgjort, og i saa Fald vil Kreditor tidligere eller senere blive nødt til at rejse Sag, og vil være bedst tjent med at gøre det snarest muligt. Jeg tror derfor, at denne Frygt for forøget Ulejlighed og Beskostning for Befolkningen hænger sammen med en vis Engstelse, som jeg finder ganske naturlig, den Engstelse nemlig, der kommer, naar man staar over for noget nyt. Jeg tror, at Erfaringen vil vise, at vi ere langt bedre tjente med disse ny Rettsregler. Der ved vil i Virkeligheden mangen Retstvist undgaa.

Naar det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Evend Høgsbro) henvisste til nogle Ordninger, som man havde i Norge, skal jeg ikke komme videre ind derpaa. Det er noget, der lader sig nærmere prøve. Men jeg vil dog gøre et Par korte Bemærkninger med Hensyn til Muligheden af at overføre en saadan Ordning paa Danmark. Det ærede Medlem omtalte, at man efter den norske Lov af 8de Maj 1869 havde den Ordning, at Forligsautoriteterne kunne, naar Fordringerne ikke oversteg et vist Beløb, afgive Dom. Noget saadant kunde man ogsaa indføre hos os, men det vilde ganske bestemt fødre en hel Masse Regler, som man upaatvilelig har i Norge, og hvortil man ikke har noget tilsvarende her. Man kunde dog ikke have en saadan Dommemyndighed for Forligskommissionen, uden at man ogsaa havde Bestemmelser for, hvorledes man i fornøden Fald kunde paaane de trufne Afgørelser. Naar det ærede Medlem henvisste til, at man i Norge havde den Ordning, at en Attest fra en Forligskommission om, at Debitor havde erkendt Gælden, betragtedes som Bevis for, at han i Virkeligheden havde vedtaget at skyldes den, saa at man altsaa ikke behøvede at rejse Sag derom, forekommer det mig ogsaa, at der der kunde møde Misligheder. Enhver maatte dog altid kunne rejse, ogsaa over for en offentlig Autoritet, det Spørgsmaal, om de Udtalelser, som denne Autoritet har betragtet som en Erkendelse, i Virkeligheden ogsaa indeholde en saadan Erkendelse, og om hvorvidt der virkelig er Bevis til Stede derfor. Jeg gør disse Bemærkninger ikke for at paastaa, at vi ikke skulde kunne faa noget lignende, men for at henlede Opmærksomheden paa, at det ikke turde være ganske sikkert, at vi som vort Forligsvæsen er ordnet, ville være i Stand til, at faa en lignende Regel, uden at det kunde have sin Vanstigelighed. I øvrigt følger